

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2881/2017
31.01.2018 .године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Весне Субић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Зоран Стојановић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., кога заступа пуномоћник Драган Стојанов, адвокат из ..., ради поништаја судског поравнања, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4187/17 од 14.09.2017. године, у седници већа одржаној дана 31.01.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4187/17 од 14.09.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П.бр.4353/16 од 20.06.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ... и поништено судско поравнање Р бр. 2094/08 од 18.11.2009. године, закључено пред Основним судом у Врању, између тужиоца АА и туженог ББ из Ставом другим изреке обавезан је тужени ББ из ... да тужиоцу АА из ... накнади парничне трошкове у износу од 38.300,00 динара, при чему се на износ трошкова за заступање од стране адвоката од 34.500,00 динара обрачунава законска затезна камата почев од дана извршности ове пресуде, до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 4187/17 од 14.09.2017. године преиначена је пресуда Основног суда у Врању П 4353/16 од 20.06.2017. године тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца АА из ... да се поништи судско поравнање Р бр 2094/08 од 18.11.2009. године закључено пред Основним судом у Врању између тужиоца и туженог ББ из ..., те је обавезан тужилац да туженом, на име парничних трошкова, исплати 40.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су у поступку физичке деобе непокретне имовине уписане у ЛН бр. ... КО ..., коју су добили као даваоци издржавања по основу уговора о доживотном издржавању Р бр. 312/79 од 12.04.1979. године, закључиле судско поравнање Р 2094/08 од 18.11.2009. године, којим су извршиле физичку деобу добијених непокретности, између осталих и парцеле бр. ... која је припала парничним странкама у сусвојину са уделом од $\frac{1}{2}$, док су парцеле кп. ..., ... и ... припале тужиоцу у својину. Правноснажном пресудом Основног суда у Врању П 6668/10 од 10.09.2014. године утврђено је према туженима, овде парничним странкама, да је тужила ВВ из ..., по основу уговора о поклону П Ов.бр.381/65 од 25.12.1965. године, ималац права својине на кп.бр. ..., ..., ... и ... КО ... и делимично је поништен уговор о доживотном издржавању оверен код Општинског суда у Врању под Ов.бр.312/79 од 12.04.1979. године, тако што је туженима редукована својина за наведене парцеле.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање првостепени суд је закључио да је тужилац био у битној заблуди у вези предмета физичке деобе, односно парцела којој су јој жребањем, приликом поравнања припале, јер није знао за чињеницу да ове парцеле припадају трећем лицу, а да је знао за ту чињеницу, не би закључио спорно поравнање, те је с тим у вези тужилац има основа за поништај оспореног судског поравнања применом члана 61. и 63. Закона о облигационим односима. Такође, првостепени суд је закључио да није протекао рок од једне године од сазнања за разлог рушљивости за подношење конкретне тужбе, с обзиром да је тужба у овој правној ствари поднета 15.07.2015. године, а да је сазнање о постојању разлога за рушљивост тужилац имао са признањем тужбеног захтева у предмету П бр 6668/10 на рочишту одржаном 10.09.2014. године, када је донета пресуда којом је утврђено право својине ВВ у односу на спорне катастарске парцеле.

Другостепени суд је закључио да тужилац не тражи утврђење ништавости предметног правног посла, већ његов поништај због битне заблуде, при чему су разлози апсолутне ништавости прописани одредбом члана 103. Закона о облигационим односима, а разлози релативне ништавости уговора одредбом члана 111. Закона о облигационим односима. Право на истицање ништавости не гаси се током времена, а право захтевати рушљивост – поништај уговора се гаси истеком рока од једне године од сазнања за разлог рушљивости, при чему то право свакако престаје истеком рока од три године од дана закључења уговора, како је прописано одредбом члана 117. Закона о облигационим односима, па с обзиром да је у конкретном случају протекао објективни рок од три године за подношење тужбе за поништај поравнања, јер је исто закључено 18.11.2009. године, а тужба је поднета 15.07.2015. године, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Разлози ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда нису основани.

Правилно је другостепени суд оценио да у конкретном случају, с обзиром да тужилац истиче да је био у заблуди приликом закључења спорног поравнања, треба применити члан 111. и члан 117. Закона о облигационим односима. Разлози за ништавост уговора, у конкретном случају поравнања (које представља уговор закључен између парничних странака у погледу физичке деобе и стицања искључиве својине односно сусвојине на парцелама које су биле предмет поравнања) су заблуда, превара и принуда. Чланом 61. и чланом 63, као и члановима 60. и 65. Закона о облигационим односима, прописано је шта представља заблуду, неспоразум, претњу и превару, као мане воље приликом закључења уговора, а то су разлози због којих је уговор рушљив и због којих се поништава. Постављеним тужбеним захтевом је тужилац управо тражио да се спорно поравнање поништи због постојања заблуде, као мане воље приликом закључења поравнања, а суд одлучује у границама постављеног тужбеног захтева, у смислу члана 3. Закона о парничном поступку. Због тога су неосновани наводи ревизије којима се указује да је спорно поравнање закључено противно одредбама члана 61. и члана 63. Закона о облигационим односима, те да је као такво апсолутно ништаво, на основу одредбе члана 103. Закона о облигационим односима. Тужбеним захтевом није тражено утврђење апсолутне ништавости спорног поравнања из разлога прописаних чланом 103. Закона о облигационим односима, због чега првостепени суд није имао овлашћење да испитује разлоге за утврђење апсолутне ништавости спорног поравнања.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе ревизије, којима се не доводи у сумњу правилност побијане другостепене пресуде, због чега ти наводи ревизије нису посебно образложени.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Љубица Милутиновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић